

Ostrava

04. května 2022

Vyjádření k technické likvidaci jam ve vztahu k projektu GraviSTORE fy Gravitricity

Na základě Vyhlášky č. 52/1997 Sb. Českého báňského úřadu, kterou se stanoví požadavky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při likvidaci hlavních důlních děl, je možno řešit likvidaci jámy několikerým způsobem, viz Část třetí, § 5 Zásady likvidace, kde se v odst. 1 a 2 uvádí následující:

(1) Jáma je likvidována jejím úplným zasypáním zpevněným zásypovým materiálem. Umožňuje-li to charakter jámy, lze na základě povolení obvodního báňského úřadu použít neztěsněný zásypový materiál; povolení musí obsahovat opatření k zajištění bezpečnosti z hlediska stability jámy a jejího okolí.

(2) Jámu, u níž není zaručeno úplné a spolehlivé zasypání jámového stvolu, nebo jámu, u níž se předpokládá jiné využití, lze v příznivých geologických poměrech okolního horninového masivu a na základě povolení obvodního báňského úřadu likvidovat umístěním jámové zátky pod zónou rozvolnění.

Jak je z vyhlášky patrné, v tuto chvíli je možné jámu uzavřít více způsoby, přičemž o všech variantách rozhoduje příslušný OBÚ dle schváleného projektu likvidace jako součásti žádosti o povolení.

Samotné uzavření dolu je časově náročný proces, kde jakákoliv uvažovaná varianta vyžaduje odborný přístup daný technickými a legislativními podmínkami (certifikace kameniva, rychlost zásypu aj.) s nezbytným posouzením celého záměru příslušnými orgány.

Proto byl jedním z hlavních, avšak v tuto chvíli předčasně diskutovaným způsobem likvidace jámy, vytvoření betonové zátky. Ve světě je tento způsob uzavření dolů obvyklý (kupř. britská Coal Authority „Construction over abandoned mine workings“ (SP32), po aktualizaci Abandoned Mine Workings Manual" (C758D)). Vytvořením betonové zátky odpadají negativa plynoucí z likvidace jámy zásypovým materiálem, zejména blokace plochy pro jeho uskladnění. Tato varianta naopak přináší i pozitiva, zejména umožňuje úvahy o budoucím využití areálu dolu bez výraznějšího omezení.

Geologické poměry v okolí jam lze považovat za příznivé, aby bylo možné uvažovat právě o tomto typu zajištění, neboť je mj. nutné vnímat i to, jak velký pokrok učinilo (podzemní) stavitelství, zakládání staveb nevyjímaje, v posledních letech. Nelze žádný ze způsobů likvidace jam taxativně odmítnout. Ke konkrétnímu způsobu likvidace vždy vede cesta mnoha propočtů, splnění stanovených podmínek a odborného posouzení projektu jako takového.

V rámci odborné diskuze rovněž plně podporujeme postoj společnosti Gravitricity ohledně zamítnutí závazku na zásyp jámy z vlastních prostředků. Ten vyplývá z legislativních předpisů, Horního zákona a mj. se k němu zavázala i společnost Diamo na základě usnesení Vlády České republiky ze dne 21. září 2020 č. 949. S ohledem na zmiňované usnesení, na znalost historie kroků státu ve vztahu ke společnosti OKD se domníváme, že by přenesením závazku ze státu na soukromý subjekt došlo k poškození/ pokřivení konkurenčního prostředí a samo o sobě by vedlo ke konci úvah o možném využívání jakýchkoliv svislých či jiných důlních děl, pakliže by měl vlastník důlního díla či jeho nájemce na sebe tento závazek převzít. Naopak fy Gravitricity byla objasněna problematika převodu starých či opuštěných důlních děl na nový subjekt, kde se naopak nový vlastník k těmto závazkům hlásí. Nicméně je zde rozdíl právě v povaze, stavu a charakteristice důlního díla.

Proto projekt GraviSTORE mj. znamená i první zkušenost s tím, kdy je uvažováno o jiném využití jámy s její následnou likvidací. Nicméně jsme přesvědčeni, že s ohledem na značnou inovativnost projektu a benefity z něj plynoucí je nutné hledat průsečíky v tom, aby mohl být projekt realizován na Dole Frenštát.

.....
Ing. Radovan Kukutsch, Ph.D.